

PODMIENKY PODMIENEČNÉHO PREPUSTENIA

Skutočnosť, že osoba vo výkone trestu odňatia slobody bude po prepustení vydaná na trestné stíhanie do zahraničia, nie je dôvodom na zamietnutie žiadosti tejto osoby o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

(Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. III. ÚS 355/2021 z 26. augusta 2021)

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Petra Straku (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa **D. B.**, zastúpeného JUDr. Milanom Kuzmom, advokátom, Floriánska 1378/16, Košice-Staré Mesto, proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach č. k. 7Tos/11/2021-75 z 29. januára 2021 a jemu predchádzajúcemu postupu takto

r o z h o d o l :

1. Uznesením Krajského súdu v Košiciach č. k. 7Tos/11/2021-75 z 29. januára 2021 a jemu predchádzajúcim postupom **bolo porušené** základné právo sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.
2. Uznesenie Krajského súdu v Košiciach č. k. 7Tos/11/2021-75 z 29. januára 2021 **zrušuje** a vec **vracia** na nové konanie a rozhodnutie.
3. Krajský súd v Košiciach **je povinný** nahradiť sťažovateľovi trovy konania **691,37 eur** a zaplatiť ich jeho právnomu zástupcovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Ústavnej sťažnosti vo zvyšnej časti **nevyhovuje**.

O d ô v o d n e n i e :**I.****Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci**

1. Sťažovateľ ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 11. marca 2021 namieta porušenie svojich základných práv na osobnú slobodu a súdnu ochranu podľa čl. 17 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv na slobodu a spravodlivé súdne konanie podľa čl. 5, čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“). Sťažovateľ navrhuje priznať finančné zadosťučinenie a trovy konania.
2. Z ústavnej sťažnosti a pripojených príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom Okresného súdu Zvolen č. k. 4T/127/2012 zo 7. novembra 2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 5To 138/2012 zo 6. februára 2013 odsúdený za trestný čin lúpeže podľa § 188 ods. 3 písm. b) Trestného zákona a bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere 12 rokov. Po odpykaní 3/4 z uloženého trestu podal sťažovateľ žiadosť o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Uznesením Okresného súdu Košice II č. k. 6PP/78/2020 z 25. novembra 2020 (ďalej len „uznesenie okresného súdu“) bol z výkonu trestu odňatia slobody podmiennečne prepustený a bola mu určená skúšobná doba

v trvaní 5 rokov. Okresný súd pri rozhodovaní vychádzal z výsluchu sťažovateľa, odpisu z registra trestov, hodnotiacej správy ústavu, skráteného výpisu klienta, hodnotenia rizika sociálneho zlyhania, trestného spisu a rozhodnutí, ktoré sú podkladom pre výkon uloženého trestu. Z odôvodnenia uznesenia okresného súdu vyplýva, že sťažovateľ spáchanie trestného činu oľutoval. Po výkone trestu sa chce sťažovateľ vrátiť k svojej rodine, ktorá žije vo Francúzsku, a chce viesť riadny život. Jeho obhajca poukázal aj na to, že sťažovateľ v prípade podmieneného prepustenia má možnosť zamestnať sa. Z dokazovania vykonaného na verejnom zasadnutí súd zistil, že odsúdený pochádza z úplnej rodiny. Jeho rodičia pracujú v Španielsku, kde pestujú ovocie. Odsúdený je vyučený autoklapiar. Pred nástupom do výkonu trestu pracoval v rodinnej firme ako zberač ovocia. S manželkou majú spolu 4 deti. V odpise z registra trestov má sťažovateľ jeden záznam vzťahujúci sa na odsúdenie, na podklade ktorého v súčasnej dobe vykonáva uložený trest. Predtým vo výkone trestu odňatia slobody nebol. Trest začal odsúdený vykonávať po výkone väzby v ÚNVTOS Banská Bystrica. Dňa 12. marca 2013 bol sťažovateľ premiestnený do ÚNVTOS Leopoldov a 9. júna 2020 bol sťažovateľ premiestnený na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia do ÚNVTOS Košice-Šaca. V rámci vnútornej diferenciacie bol na základe výsledkov psychodiagnostického vyšetrenia zaradený do diferencιαčnej skupiny „B“. Správanie a vystupovanie odsúdeného od umiestnenia na výkon trestu odňatia slobody je v posledných rokoch na požadovanej úrovni. Povinnosti vyplývajúce z ústavného poriadku sťažovateľ plní, v osobných veciach má primeraný poriadok, zásady osobnej a kolektívnej hygieny dodržiava. V prechádzajúcom ústave bol sťažovateľ celkom 7-krát disciplinárne odmenený za vzorové plnenie pracovných povinností. Stanovené body programu zaobchádzania odsúdený plnil aj v ostatných oblastiach. V ÚNVTOS Košice-Šaca má sťažovateľ evidované dva kladné záznamy od referentov režimu, v ktorých je hodnotené, že jeho správanie a vystupovanie je na požadovanej úrovni a že dodržiava ústavný poriadok a plní si svoje povinnosti. Jeho vystupovanie voči väzenskému personálu je slušné. Sťažovateľ nemá konflikty s ostatnými odsúdenými. Sťažovateľ tiež zastáva kritický postoj k trestnej činnosti a trestný čin ľutuje. Zapája sa do rôznych oddielových aktivít. V oddiele, kde je sťažovateľ ubytovaný, mu od 29. júna 2020 bola pridelená oddielová služba, ktorú vykonáva na požadovanej úrovni. Sťažovateľ je s rodinou v kontakte všetkými dostupnými formami (korešpondenčne, telefonicky, balíkmi, bezkontaktnými návštevami aj video návštevami). Rodina mu je vo výkone trestu oporou. Sťažovateľ bol odsúdený na tom skutkovom základe, že 10. októbra 2011 s ďalšími dvoma spoločníkmi sa zúčastnil lúpežného prepadnutia predajne „H.“ v K., kde jeho spoločníci fyzicky napadli jej predavačku – osobu staršieho veku, spôsobiac jej zranenia vyžadujúce si dobu liečenia v trvaní 10 až 14 týždňov, pričom odcudzením šperkov a finančnej hotovosti spôsobili škodu vo výške 127 256 eur.

3. Prokurátor žiadal zamietnuť žiadosť sťažovateľa na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

4. Obhajca odsúdeného žiadal súd, aby jeho žiadosti vyhovel, s argumentáciou, že po prehodnotení dotazníka je riziko jeho sociálneho zlyhania nízke, pred nástupom do výkonu trestu sťažovateľ pracoval a jeho finančná situácia bola stabilná. Poukázal tiež na to, že po prepustení na slobodu bude sťažovateľ eskortovaný do Bulharska pre účely ďalšieho trestného stíhania. Okresný súd bol toho názoru, že sťažovateľ počas doterajšieho výkonu trestu preukázal polepšenie. V odôvodnení poukázal na kladné hodnotenie sťažovateľa, ktorý sa vzorne správal počas prevažnej doby výkonu trestu. Doteraz vykonaný 9-ročný trest splnil aj represívnu a satisfakčnú funkciu. V prípade sťažovateľovho podmieneného

prepustenia však bude opätovne zadržaný a dodaný na účely trestného stíhania do Bulharska (v zmysle uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 2Ntc/8/2012 z 22. augusta 2013). Doba väzby a ďalšieho výkonu trestu sa však nezapočítava do skúšobnej doby v prípade podmieneného prepustenia. Okresný súd bol toho názoru, že podmienené prepustenie u sťažovateľa má význam z hľadiska individuálnej prevencie a ochrany spoločnosti. Sťažovateľovi tak bola stanovená skúšobná doba 5 rokov, počas podstatne dlhšej doby, ako je nevykonaný zvyšok trestu. Dodržiavanie uloženého ochranného dohľadu bude zabezpečené v krajine pobytu sťažovateľa. Na prevýchovu sťažovateľa už nie je potrebný ďalší výkon trestu. Vzhľadom na charakter trestnej činnosti sťažovateľa možno obligatórne stanoviť skúšobnú dobu a probačný dohľad v maximálnej výmere spolu s uložením takých obmedzení, ktoré by odsúdeného dostatočne odradili od páchania trestnej činnosti. Hrozba výkonu zvyšku trestu vo výmere 3 rokov môže mať na sťažovateľa dostatočne preventívny účinok. Preto okresný súd žiadosti sťažovateľa vyhovel.

5. Prílohou ústavnej sťažnosti je aj hodnotenie sťažovateľa vypracovaného Ústavom na výkon trestu odňatia slobody Košice-Šaca 9. novembra 2020 ako podklad rozhodovania o podmienenom prepustení sťažovateľa z výkonu trestu odňatia slobody, v závere ktorého sa konštatuje: „... odsúdený v aktuálnej etape výkonu trestu odňatia slobody čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmienené prepustenie a odporúča sa jeho podmienené prepustenie s dohľadom.“ Z hodnotenia rizika sociálneho zlyhania vyplýva, že sťažovateľ pri bodovom ohodnotení resocializačnej prognózy dosiahol 7 bodov, čo predstavuje stredné riziko sociálneho zlyhania.

6. O sťažnosti prokurátora proti uzneseniu okresného súdu rozhodol Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) na neverejnom zasadnutí uznesením č. k. 7Tos/11/2021 z 29. januára 2021 (ďalej len „uznesenie krajského súdu“) tak, že uznesenie okresného súdu zrušil a žiadosť sťažovateľa o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietol. Krajský súd v odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol, že u sťažovateľa nebola splnená materiálna podmienka ustanovenia § 66 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, pretože vzhľadom na jeho osobu a opakovanú trestnú činnosť nie sú splnené materiálne podmienky, t. j. že by sa dalo dôvodne očakávať, že pri podmienenom prepustení z výkonu trestu bude viesť riadny život občana. K tomuto záveru dospel krajský súd na základe toho, že na sťažovateľa bol Okresnou prokuratúrou Targovište v Bulharskej republike vydaný 12. septembra 2012 európsky zatýkací rozkaz pre účely jeho vydania do Bulharskej republiky na trestné stíhanie pre trestný čin krádeže podľa § 195 ods. 1 bodu 4 a 5 bulharského Trestného zákona a následne bol uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici vzatý do vydávacej väzby s tým, že táto bude spočívať do pominutia dôvodov vyšetrovacej väzby alebo do skončenia výkonu prípadne uloženého trestu odňatia slobody vo veci vedenej na Okresnom súde Zvolen pod sp. zn. 4T 127/2012.

II.

Argumentácia sťažovateľa

7. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti poukazuje na to, že je cudzím štátnym príslušníkom, ktorý pochádza zo Španielska. Počas výkonu trestu, ako aj konania o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody oľutoval spáchanie trestného činu, pre ktorý je vo výkone trestu, je vyučeným autoklampiarom a v prípade jeho podmieneného prepustenia chce žiť so svojou manželkou a 4 deťmi vo Francúzsku. Zo zabezpečeného odpisu registra trestov vyplýva, že jediný záznam sa týka trestu, ktorý vykonáva a z ktorého výkonu žiada

o podmienené prepustenie. V súhrne všetkých skutočností a hodnotení ústavu Zboru väzenskej a justičnej stráže bol sťažovateľ odporúčaný na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Z hodnotenia sťažovateľa vyplýva, že v priebehu 10 rokov, počas ktorých vykonával trest odňatia slobody, je hodnotený ako bezproblémová osoba, so správaním a vystupovaním na požadovanej úrovni, povinnosti si plní, bol 9-krát disciplinárne odmenený, správa sa slušne, je nekonfliktný, má kritický postoj k trestnej činnosti, napriek vzdialenosti od rodiny má v nej podporu, je hodnotený ako osoba s nízkym rizikom sociálneho zlyhania.

8. Podľa sťažovateľa z odôvodnenia uznesenia krajského súdu vyplynulo iba to, že existuje obava, že sťažovateľ nepovedie riadny život, pretože sa proti nemu v Bulharsku vedie trestné stíhanie pre krádež, a preto je od roku 2012 naňho vydaný európsky zatýkací rozkaz. Podľa sťažovateľa uznesenie krajského súdu vykazuje prvky prílišného formalizmu, nevyplývajú z neho také úvahy, ktoré viedli súd k prijatiu tohto záveru. Sťažovateľ namieta, že postupom, ktorý zvolil krajský súd v jeho prípade, keď sám ako sťažnostný súd rozhodol o opravnom prostriedku, odňal sťažovateľovi možnosť účinne sa brániť. Sťažovateľ je toho názoru, že v prípade, ak sa krajský súd nestotožnil s uznesením okresného súdu, mal jeho rozhodnutie zrušiť a vrátiť mu na opätovné konanie a rozhodnutie, a nie de facto zmariť všetky možnosti na podmienené prepustenie. V zmysle platnej právnej úpravy môže sťažovateľ podať novú žiadosť o podmienené prepustenie z výkonu trestu až po uplynutí jedného roka. Konanie krajského súdu je podľa sťažovateľa v právnom štáte neakceptovateľné, priam až hraničiace s bezdôvodným šikanovaním (cudzieho štátneho príslušníka). Sťažovateľovi nie je zrejmé, aké podmienky by mal podľa predstáv krajského súdu ešte splniť okrem svojho slušného a požadovaného správania a kritického postoja k trestnej činnosti. Má možnosť sa po svojom prepustení zamestnať, čím sa znižuje riziko páchania ďalšej trestnej činnosti. Okolnosti uvedené krajským súdom v časti spáchania ďalšej trestnej činnosti – krádeže v Bulharsku, sú prezentované ako skutočnosť, pričom sám súd, ktorý má dozerať na zákonnosť, porušuje základné právo sťažovateľa, a to prezumpciu neviny, keďže sťažovateľ nie je právoplatne odsúdený, ale má byť iba vydaný na trestné stíhanie.

III.

Vyjadrenie krajského súdu a replika sťažovateľa

9. Predsedníčka krajského súdu vo vyjadrení k ústavnej sťažnosti uviedla, že krajský súd vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení uviedol, že z obsahu rozhodnutia krajského súdu vyplýva, že prokurátor poukázal na zábery hodnotenia sťažovateľa, najmä z hľadiska jeho resocializačnej prognózy, ktorá je menej priaznivá z dôvodu povahy spáchaného zločinu s tým, že sťažovateľ len čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Zástupca ÚNVTOS Košice-Šaca navrhol súdu žiadosť sťažovateľa o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietnuť. Tiež uviedla, že pokiaľ krajský súd v súvislosti s osobou sťažovateľa konštatoval, že je proti sťažovateľovi vedené ďalšie trestné stíhanie v Bulharsku, uvedené nemôže byť v rozpore s princípom prezumpcie neviny. Ďalej uviedla, že závery krajského súdu boli v súlade so zmyslom aplikovanej právnej úpravy Trestného zákona o podmienenom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody. V závere konštatuje, že sťažnosť považuje za nedôvodnú.

10. Sťažovateľ v replike k vyjadreniu krajského súdu uviedol, že naďalej považuje rozhodnutie krajského súdu za formalistické, pričom poukázal na rozdiel vo vyjadreniach predsedníčky krajského súdu o tom, že zástupca Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Košice-Šaca navrhol

súdu žiadosť sťažovateľa zamietnuť, naproti tomu z hodnotenia z 9. novembra 2020 vyplýva, že Ústav na výkon trestu odňatia slobody Košice-Šaca odporúča podmienené prepustenie sťažovateľa s dohľadom. Sťažovateľ tiež uvádza, že má pocit, že krajský súd nemá dostatočnú vedomosť o súdnom spise, čo len podporuje argumenty sťažovateľa o prílišnom formalizme.

IV.

Posúdenie ústavnej sťažnosti ústavným súdom

11. Ústavná sťažnosť sa týka podmieneného prepustenia sťažovateľa z výkonu trestu odňatia slobody. Ústavný súd v úvode konštatuje, že neexistuje ústavne zaručené právo na to, aby bolo žiadosti odsúdeného o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody vyhovené. Posúdenie splnenia zákonných podmienok je vecou sudcovskej úvahy. Je teda na všeobecných súdoch, aby skúmali a posúdili, či podmienky pre podmienené prepustenie z výkonu trestu sú dané a aby svoje úvahy v tomto smere primerane odôvodnili. Ústavný súd musí takéto rozhodnutie rešpektovať. Zasiahnúť však môže vtedy, ak výklad všeobecných súdov výrazom zjavného omylu či logického excesu vybočuje zo zásad spravodlivého procesu alebo je prejavom svojvôle.

12. Účelom trestu podľa Trestného zákona je zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Trestanie tak v sebe zahŕňa aj aspekt resocializácie odsúdeného a aspekt individuálnej prevencie. Zmysel inštitútu podmieneného prepustenia spočíva v motivácii odsúdeného k tomu, aby svojím chovaním a plnením povinností vo výkone trestu ukázal polepšenie. Ak vykonanou časťou trestu odňatia slobody bol účel trestu dosiahnutý, je ďalší trest nepotrebný, a teda aj neodôvodnený. Hroziace nariadenie výkonu zvyšku trestu odňatia slobody riziko novej recidívy znižuje.

13. Z odporúčania Výboru ministrov rady Európy Rec (2003) 22 o podmienenom prepustení vyplýva, že možnosť podmieneného prepustenia by mala byť otvorená všetkým odsúdeným, a to v záujme zníženia škodlivých vplyvov uväznenia, a tiež to, že v prípade, že rozhodnutie o podmienenom prepustení závisí na uvážení súdu či iného orgánu, kritériá pre také rozhodnutie by nemali byť príliš prísne, ale realistické a mali by byť vykladané tak, aby táto možnosť bola otvorená všetkým odsúdeným spĺňujúcim minimálne záruky vedenia riadneho života v budúcnosti.

14. V tejto súvislosti nie je možné prehliadnuť ani to, že bez ohľadu na sledovaný účel trestu môže byť pobyt vo väzení spojený s negatívnymi vplyvmi a účinkami na odsúdených, napríklad tým, že odsúdení môžu stratiť vo väzení niektoré návyky a schopnosti nevyhnutné pre život na slobode, resp. tým, že vo väzení nadviažu také škodlivé vzťahy, ktoré ich budú smerovať k opätovnej trestnej činnosti. Preto je podstatné, aby boli odsúdení prepustení z výkonu trestu v čase, keď bude splnený účel trestu a aby nezostávali vo výkone trestu zbytočne dlho.

15. Z Trestného zákona (§ 66 a nasl.) možno vyvodit' tri podmienky podmieneného prepustenia, a to ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie, môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a vykonanie časti trestu (u sťažovateľa podmienka výkonu 3/4 trestu).

16. Pre účely preskúmania, či sú splnené prvé dve podmienky, je nevyhnutné, aby si všeobecné súdy zabezpečili dostatok podkladov, z ktorých by bolo možné čo s najväčšou mierou pravdepodobnosti usúdiť, či doterajší výkon trestu splnil svoj účel. Pokiaľ všeobecné súdy

túto povinnosť nespĺnia alebo ak zistené relevantné skutočnosti riadne nezohľadnia, môžu porušiť právo odsúdeného na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

17. Vo veci sťažovateľa krajský súd dospel k záveru, že u sťažovateľa nie je naplnená zákonná podmienka prognózy vedenia riadneho života v budúcnosti. K tomuto záveru dospel krajský súd výlučne na základe skutočnosti, že na sťažovateľa bol Okresnou prokuratúrou Targovište v Bulharskej republike vydaný 12. septembra 2012 európsky zatýkací rozkaz pre účely jeho vydania do Bulharskej republiky na trestné stíhanie pre trestný čin krádeže podľa § 195 ods. 1 bodov 4 a 5 podľa bulharského Trestného zákona a uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici bol sťažovateľ vzatý do vydávacej väzby s tým, že táto bude spočívať do pominutia dôvodov vyšetrovacej väzby alebo do skončenia výkonu prípadne uloženého trestu odňatia slobody vo veci vedenej na Okresnom súde Zvolen pod sp. zn. 4T 127/2012.

18. Prístup krajského súdu tak pôsobí dojmom, že tento fakticky v prípade sťažovateľa nezvažoval a neprihliadol na nič iné ako na to, že sa sťažovateľ mal dopustiť trestného činu krádeže v Bulharskej republike, pre ktorý naňho bol vydaný medzinárodný zatykač, a to počas výkonu väzby vo veci, v ktorej bol následne odsúdený. Podľa ústavného súdu však takýto prístup nie je ústavne akceptovateľný, a to z dvoch dôvodov.

19. Po prvé, všeobecné súdy sú povinné pri rozhodovaní o žiadosti odsúdeného o podmienecné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody rozhodovať vždy na základe dostatočne zisteného skutkového stavu, teda komplexných informácií o odsúdenom vzťahujúcimi sa nielen na jeho minulosť, ale tiež na aktuálny stav nápravy a polepšenie počas výkonu trestu a ďalšie relevantné okolnosti. Tieto údaje však nestačí iba zhromaždiť, ale všeobecné súdy sa nimi musia skutočne zaoberať a zobrať ich do úvahy pri posúdení žiadosti o podmienecné prepustenie. Krajský súd však takýmto spôsobom vo veci sťažovateľa nepostupoval, pretože napriek tomu, že z odôvodnenia uznesenia okresného súdu vyplývali okolnosti, ktoré svedčili v prospech podmienecného prepustenia sťažovateľa z výkonu trestu, krajský súd sa vyslovene zameral iba na jeden fakt, a to skutočnosť, že sťažovateľ sa mal pred nástupom do výkonu trestu, resp. väzby dopustiť v Bulharsku trestného činu krádeže, za ktorý však nebol právoplatne odsúdený.

20. Po druhé, svojím prístupom vytvoril špeciálnu – prísnejšiu právnu úpravu podmienecného prepustenia pre osoby, proti ktorým je vedené trestné stíhanie, ktoré však ešte neskončilo právoplatným odsúdením. Úvaha krajského súdu, že ak je na sťažovateľa vydaný medzinárodný zatýkací rozkaz, nemožno dôvodne očakávať, že pri podmienecnom prepustení z výkonu trestu bude viesť riadny život občana, je na hranici s princípom prezumpcie nevinoty, a teda aj ústavnosti.

21. Ústavný súd pripomína, že možnosť podmienecného prepustenia pri splnení zákonných podmienok musí byť dostupná všetkým odsúdeným vo výkone trestu, dokonca i odsúdeným na doživotie – teda tým skôr aj všetkým odsúdeným na kratší trest odňatia slobody. Možnosť podmienecného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nesmie byť nikdy celkom vylúčená. Avšak vo veci sťažovateľa krajský súd postupoval práve tak, že rozhodnutie založil na odkaze na sťažovateľovo trestné stíhanie v Bulharsku a z neho plynúcu existenciu medzinárodného zatýkacieho rozkazu, bez ohľadu na aktuálne správy o osobe sťažovateľa a jeho pomeroch. Z odôvodnenia krajského súdu možno vyvodit' záver, že podmienky pre podmienecné prepustenie tak, ako ich nastavil krajský súd, nemá sťažovateľ fakticky možnosť splniť, keďže platnosť zatýkacieho rozkazu skončí až spolu s prepustením sťažovateľa z výkonu trestu odňatia slobody.

22. Svojím rozhodnutím tak krajský súd de facto úplne vylúčil možnosť podmieneného prepustenia sťažovateľa z výkonu trestu, čo nezodpovedá zákonu, je prejavom sudcovskej svojvôle a je ústavne neudržateľné.

23. Ústavný súd považuje za potrebné poukázať tiež na to, že resocializačná prognóza odsúdených sa určuje na základe bodového hodnotenia jednotlivých kritérií, zrejme vychádzajúcich zo štatistických ukazovateľov o recidíve trestnej činnosti. Avšak niektoré z týchto kritérií (napr. pohlavie odsúdeného) sú už prima facie diskriminačné, a preto by pri rozhodovaní o podmienenom prepustení nemali zohrávať žiadnu úlohu.

24. Ústavný súd v závere konštatuje, že ak krajský súd úplne prehliadol správy, na základe ktorých okresný súd o podmienenom prepustení sťažovateľa rozhodol, a svoje rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o podmienené prepustenie založil iba na trestnom stíhaní sťažovateľa za trestný čin krádeže v Bulharsku a stanovil takú podmienku pre podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorú sťažovateľ nikdy splniť nemôže, zasiahol do sťažovateľovho práva na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

25. Osobitne k nevyhovujúcej časti nálezu ústavný súd poukazuje na rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Enea v. Taliansko (sťažnosť č. 74912/01), podľa ktorej skúmanie žiadostí o dočasné prepustenie alebo otázok týkajúcich sa spôsobu výkonu trestu odňatia slobody nepatrí do pôsobnosti čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ďalej ústavný súd uvádza, že sťažovateľ ani vo svojej replike po prijatí veci na ďalšie konanie nepredložil adekvátne argumenty k namietanému porušeniu hmotných práv. Z uvedeného dôvodu ústavný súd deklaroval porušenie v procesnej zložke referenčných noriem.

26. Vzhľadom na uvedené ústavný súd napadnuté uznesenie krajského súdu zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konania a rozhodnutie, v ktorom bude viazaný názorom a závermi vyslovenými ústavným súdom v tomto náleze.

V.

Trovy konania

27. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti požiadal ústavný súd o priznanie náhrady trov konania. Ústavný súd náhradu trov konania sťažovateľovi priznal. Pri výpočte trov konania ústavný súd vychádzal z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) a priznal trovy konania ako odmenu za tri úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom, ústavná sťažnosť a replika k vyjadreniu generálneho prokurátora Slovenskej republiky) podľa § 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky vykonané v roku 2021.

28. Ústavný súd pri výpočte trov konania vychádzal zo základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby vo výške 181,17 eur (1/6 výpočtového základu podľa § 11 ods. 3 vyhlášky) a režijného paušálu za každý úkon právnej služby v sume 10,87 eur (1/100 výpočtového základu podľa § 16 ods. 3 vyhlášky).

29. Ústavný súd sťažovateľovi priznal náhradu trov konania za tri úkony právnej služby, a to prevzatie a príprava zastúpenia, vypracovanie ústavnej sťažnosti a vyjadrenie k replike krajského súdu a 3x režijný paušál, čo predstavuje sumu 576,12 eur zvýšenú o DPH vo výške 20 %, t. j. 115,25 eur. Spolu tak sťažovateľovi vznikol nárok na náhradu trov konania v celkovej výške 691,37 eur.

30. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.